

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

★

OVER BEHANDELING MET MAZELENSERUM

In zijn artikel over mazelenserum herinnert prof. VAN LOGHEM er nog eens aan, dat men in een gezin, waar mazelen zijn uitgebroken, belangrijk prophylactisch werk kan verrichten, door bij de kinderen, die nog geen mazelen gehad hebben (vooral bij zeer jonge, zwakke en zieke kinderen) mazelenreconvalescentenserum in te spuiten. Wanneer men zoodanig inspuist, dat een ziektebeeld met licht beloop ontstaat, dan is bovendien het ideaal van een levenslange immuniteit bereikt.

De bedoeling van dit schrijven is er op te wijzen, dat bij het verwekken van mazelen met licht beloop *de incubatie meestal is verlengd*. Zelf nam ik nog drie weken na inspuiting met mazelenreconvalescentenserum lichte mazelen waar, die op de gewone wijze, na ongeveer tien dagen aanleiding waren tot het uitbreken van nieuwe mazelengevallen. Nu is het gebruikelijk, wanneer er op een kleuterschool een geval van mazelen is vastgesteld, de kinderen, die nog geen mazelen hebben gehad, een bepaalden tijd naar huis te sturen; daarbij houdt men rekening met een incubatietijdperk van 9—14 dagen. Wordt nu mazelenreconvalescentenserum door den huisdokter bij één dezer kinderen ingespoten, dan zal men met een langere incubatie rekening moeten houden en het schoolbezoek aan dit kind langer moeten verbieden. Anders bereikt men in sommige gevallen, dat, dank zij de toepassing van het mazelenserum en ondanks opgelegd schoolverzuim, de ziekte zich op school kan uitbreiden.

Een ander standpunt zou zijn het prophylactische werk op school te verrichten en alle schoolkinderen, die er voor in aanmerking komen, met reconvalescentenserum te behandelen; het schoolverzuim, waarvan het resultaat immers toch twijfelachtig is, zou dan achterwege kunnen blijven.

Tot slot meen ik, dat prof. VAN LOGHEM de prophylactische serumbehandeling te zeer beperkt tot het gezin; in de groote steden waar vele kinderrijke gezinnen soms één trappenhuis bewonen, en elk gezin zijn eigen dokter heeft, is, wil men juiste resultaten bereiken, ander optreden noodzakelijk. Samenwerking tusschen de verschillende huisdoctoren zou noodig zijn, maar practisch niet uitvoerbaar; bovendien hoe dikwijls is men onbekend met het bestaan van mazelen bij zijn bureu! Wil men dus een serumbehandeling toepassen bij kinderen, die er voor in aanmerking komen, dan zal in de groote steden inmenging van den gezondheidsdienst haast niet te vermijden zijn; misschien zou aangifteplicht van mazelen daarbij aanbevelenswaardig zijn.

Amsterdam, 27 Januari 1941

J. J. SPITTULER Jr.

LEUGEN OF WAARHEID?

Is de vraag, in ernstige gevallen, aan den medicus wel: „Zal ik eraan sterven of zal ik nog beter worden?” Is het in de meeste gevallen niet: „Is het ernstig dokter, of zal het nog wel losloopen?”

Jaren geleden werd een Engelsch clinicus in het *Tijdschrift* geciteerd; het ging over dezelfde zaak. Deze gaf als zijn meening, dat het eenige wat de arts bij ernstige zieken of bij hen, waar de prognose op den dood wijst, te zeggen heeft, is: „Het is zeer ernstig, het kon wel eens verkeerd loopen, daarom zou ik in Uw geval orde op mijn zaken stellen”. Doet niet elk lid van ons gilde ongeveer zoo, bij Roomsche-Katholieke patiënten, wanneer de vraag van bedienen aan de orde komt? Men vraagt de komst van een R.K. geestelijke toch alleen bij hen die in levensgevaar verkeerden? Wat is dit anders? Met den raad van den Engelschen clinicus ben ik altijd goed uitgekomen, zoowel in de algemeene als in de tuber-

culose-practijk, zoowel bij geloovige als bij ongeloovige patiënten. Weet iemand van zijn arts, dat hij ernstig ziek is, dan kan hij in orde brengen wat er nog te doen is, op welk gebied dan ook. Wordt zijn toestand als niet ernstig voorgesteld of als met behoorlijk fauste prognose quoad vitam, dan zijn de meeste menschen geneigd om „die narigheden” nog wat uit te stellen, dikwijls tot schade van henzelf of van hun familie.

Zeist, 29 Januari 1941

H. BLANKEN Jzn.

LEUGEN OF WAARHEID?

Naar aanleiding van het Ingezonden stukje van Collega JASPERSE zou ik het volgende willen opmerken. Hij schrijft: „Maar de waarheid draagt geen schuld”. Hoe dan in de volgende situatie?

Prof. KORTEWEG opereert een 76-jarigen man met een afsluiting van den pylorus. Er blijkt een groot gezwel aan den maaguitgang te zitten met uitzaaiing van kleine gezwelletjes op het peritoneum en flinke regionale lymphkliermetastases. Een klinische diagnose dus voor 100 pCt. zeker. Er wordt een anastomose aangelegd. Aan mij, den narcotiseur, die nog familie is, wordt opgedragen den zoon mede te deelen, wat er gevonden is. en erbij te voegen, dat natuurlijk een tijdelijke verbetering te verwachten is, maar dat dit op zijn hoogst eenige maanden zal duren. Zeven jaren later is deze patiënt op 83-jarigen leeftijd aan griep gestorven en al dien tijd heeft hij den lof van den bekwamen chirurg gezongen, den redder van zijn leven.

Nu Collega JASPERSE de Heilige Schrift heeft aangehaald, meen ik dat we hier aan het woord van PILATUS moeten denken: „Wat is waarheid?”. Zeker is deze er in vele gevallen niet, waar het betreft de resultaten van onze wetenschappelijke en klinische gegevens. Ook hier geheel om met PAULUS te spreken: „Wij kennen slechts ten deele”. Is het dan juist, daarmee den patiënt te bezwaren ter redding van ons eigen geweten? Het allereerste is toch den patiënt geen schade te doen en dat kan vaak geschieden door hem onze halve kennis, half buiten onze schuld, te doen weten.

's-Gravenhage, 2 Februari 1941

M. A. ITTMANN

BERICHTEN

★

BUITENLAND

BULGARIJE. — PRIMO PURGARE.... Deze leuze behoeft nog niet te worden „stop gezet”. *Il Policlinico* van 6 Januari bericht, dat gedurende dit jaar het aantal hectaren, dat in Bulgarije beplant is met ricinus, is uitgebreid van 420 tot 4000!

DUITSCHLAND. — VEREENIGING VOOR KINDERPSYCHIATRIE. Op de jaarvergadering der Duitsche vereeniging voor kindergeneeskunde te Weenen is besloten tot oprichting van een Duitsche vereeniging voor kinderpsychiatrie en geneeskundige paedagogie (*Deutsche med. Wochenschr.*, 10 Januari).

— SAMENVOEGING VAN WETENSCHAPPELIJKE ACADEMIËN. De zes academiën van wetenschappen in Duitschland, te Berlijn, München, Weenen, Leipzig, Heidelberg en Göttingen, zijn bijeengevoegd, als genootschappen (Sozietäten), tot een Rijksacademie der Duitsche Wetenschappen. De naam van de academie te Göttingen, die reeds in 1750 is opgericht als „Gesellschaft der Wissenschaften in Göttingen”, is thans gewijzigd tot „Akademie der Wissenschaften in Göttingen” (*Münch. med. Wochenschr.*, 10 Januari).

— BESTRALING VAN MELK OM DE RHACHITIS TEGENTE GAAN. De gemeenteraden van Frankfurt a. M. hebben de middelen toegestaan, benodigd om alle melkinrichtingen te voorzien van toestellen ter bestraling der volle melk. Het gebruik